

Mottaker
Lovavdeling Justis- og
beredskapsdepartementet JD
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.: 2020/0312-2

Saksbehandler: Linn Kristin Nyvold Roti
Saksansvarlig: Karin Stakkestad Laastad

Dato: 13.11.2020

Høringsuttalelse – forslag til endringer i forvaltningsloven m.m. – utvidet adgang til informasjonsdeling – oppfølging av enkelte forslag i NOU 2019:5

1 Innledning

Konkurransetilsynet viser til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet 2. september 2020 vedrørende forslag til endringer i forvaltningsloven mv. om utvidet adgang til å dele taushetsbelagte opplysninger mellom forvaltningsorganer. Høringsfristen er satt til 1. desember 2020.

Forslaget innebærer en delvis oppfølging av Forvaltningslovutvalgets forslag til ny forvaltningslov i NOU 2019:5, som Konkurransetilsynet innga høringssvar til 29. november 2019. I dette høringssvaret uttrykte tilsynet blant annet en viss bekymring for hvilke konsekvenser utvalgets forslag til ny § 36 om utvidet adgang til deling av taushetsbelagte opplysninger ville kunne ha for den særskilte hjemmelen i konkurranseloven § 27. Det er henvist kort til tilsynets synspunkter rundt dette i høringsnotatet punkt 2.2.

Konkurransetilsynet fastholder de vurderingene som fremgår av tidligere høringssvar om adgangen til økt deling av taushetsbelagte opplysninger, og finner derfor ikke grunn til å gjenta alle disse argumentene i denne høringen. Tilsynet vil likevel knytte noen bemerkninger til departementets vurdering av behovet for en særregulering i konkurranseloven § 27, jf. høringsnotatet punkt 6.9.4.

2 Behovet for en særregulering i konkurranseloven § 27

Departementet peker i punkt 6.9.4 i høringsnotatet på bestemmelsen i konkurranseloven § 27 og hvilke hensyn som har stått sentralt ved utformingen av regelverket på dette området. Selv om departementet anerkjenner viktigheten av å beskytte konkurransemyndighetenes behov for å få informasjon utenfra og varsleres behov for vern, finner departementet likevel grunn til å minne om at forslaget til en ny delingshjemmel ikke skal innebære noen plikt til å dele opplysninger. Videre påpekes det at nødvendighetsvilkåret antakelig nokså sjelden vil være oppfylt for den type opplysninger det her er snakk om, og at disse momentene i sum reduserer behovet for en særlig regulering av deling av disse opplysningene.

Konkurransetilsynet legger til grunn at selv om forslaget til ny bestemmelse i forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 7 etablerer en delingsadgang, og ikke en plikt til deling, vil etableringen av en slik alminnelig delingsadgang i seg selv kunne slå negativt ut for den særskilte hjemmelen i konkurranseloven § 27. Etter tilsynets vurdering er det en risiko for at bare kunnskap om at en slik delingsadgang eksisterer vil kunne ha negative konsekvenser for antallet tips/lempningsøknader som blir inngitt og derigjennom for tilsynets mulighet til effektiv håndheving av forbudsbestemmelsene i konkurranseloven. Sett fra tilsynets ståsted vil denne risikoen foreligge uavhengig av hvor ofte og i hvor stor grad delingsadgangen faktisk blir benyttet.

Konkurransetilsynet ser at departementet nevner ulike forhold som kan tilsi at delingshjemmelen ikke bør benyttes, og nevner bl.a. situasjoner der hensynet til fortrolighet gjør seg særlig sterkt gjeldende. Selv om forslaget legger opp til at avgiverorganet skal kunne foreta en slik selvstendig vurdering av om deling bør skje, vil det etter tilsynets oppfatning kunne oppleves utfordrende for et forvaltningsorgan i en konkret situasjon å motsette seg deling når mottakerorganet påberoper seg at nødvendighetsvilkåret er oppfylt. Videre har tilsynet ikke grunnlag for å vurdere om departementets antakelse om at nødvendighetsvilkåret "nokså sjelden" vil være oppfylt for den type opplysninger det her er tale om, stemmer eller ikke. Uttalelsen utdypes ikke nærmere fra departementets side, og det gis heller ingen eksempler som illustrerer dette. Uansett mener tilsynet at den typen opplysninger som konkurranseloven § 27 omhandler gjennomgående stiller svært strenge krav til fortrolighet, og at dette tilsier at det foreligger et generelt behov for unntak fra delingsadgangen fremfor konkrete vurderinger i den enkelte sak.

Samlet sett mener Konkurransetilsynet at de hensynene som ligger bak bestemmelsen i konkurranseloven § 27 med tyngde taler for at den nye og omfattende delingshjemmelen i forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 7 ikke skal gjelde i disse sakene. Tilsynet støtter derfor det forslaget til formulering som departementet har inntatt på side 67 i høringsnotatet, der det fremgår at nytt første punktum i konkurranseloven § 27 tredje ledd skal lyde: *"Forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 7 gjelder ikke"*. Som en konsekvens av dette blir nåværende tredje ledd første punktum nytt andre punktum. Tilsynet understreker viktigheten av at denne endringen i konkurranseloven trer i kraft samtidig med endringene i forvaltningsloven dersom disse blir vedtatt.

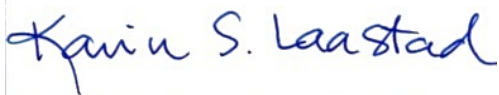
3 Øvrige bemerkninger

Avslutningsvis finner Konkurransetilsynet grunn til å nevne at tilsynet også utenfor de tilfellene som reguleres av konkurranseloven § 27 mottar/innhenter store mengder taushetsbelagte opplysninger som ledd i sin utførelse av de oppgaver som er lagt til tilsynet, jf. konkurranseloven § 9. Dette gjelder først og fremst forretningshemmeligheter som er underlagt taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2, samt opplysninger om noens "personlige forhold" som nevnt i forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1.

Konkurransetilsynet viser til at de særlige hensynene som begrunner et generelt unntak fra forvaltningsloven § 13 b første ledd nr. 7 i konkurranseloven § 27 ikke gjør seg gjeldende på samme måte hva gjelder disse tilfellene. For denne typen taushetsbelagte opplysninger mener Konkurransetilsynet at forslaget samlet sett inneholder tilstrekkelig mange sikringsmekanismer som gjør at behovet for deling og behovet for beskyttelse av denne typen opplysninger/personvernet ivaretas på en betryggende måte. Tilsynet nøyer seg i denne sammenheng til å peke på nødvendighetskravet (saklig behov), forholdsmessighetsvilkåret som følger av lovforslaget § 13 b andre ledd første punktum og informasjonsplikten som er foreslått inntatt i lovforslaget § 13 g.

Slik Konkurransetilsynet oppfatter forslaget er dette personverngarantier som et nytt regelsett om økt adgang til informasjonsdeling må sikre for at dette ifølge departementet skal være i overensstemmelse med personvernforordningen. Etter tilsynets vurdering kan det likevel være grunn til å stille spørsmål ved om omfanget av skjønnspregede vurderinger som etter omstendighetene må foretas (nødvendig, forenelig, forholdsmessig) vil gjøre det mindre aktuelt for forvaltningsorganer å faktisk benytte adgangen til å be om/dele denne typen opplysninger dersom endringene blir vedtatt. I tillegg er det en risiko for at dette vil bli arbeidskrevende vurderinger for forvaltningen, noe departementet selv er inne på i punkt 7 i høringsnotatet. Som påpekt av departementet er det mulig at den foreslåtte forskriftshjemmelen i forvaltningsloven § 13 g, som gir mulighet til å fastsette mer spesifikke regler i forskrift på områder der det foreligger et konkret behov for utvidet adgang til deling, kan avhjelpe disse utfordringene i noen grad.

Med hilsen

Karin Stakkestad Laastad (e.f.)
juridisk direktør

Mottaker

Lovavdeling Justis- og
beredskapsdepartementet JD

Postadresse

Postboks 8005 Dep

Poststed

0030 OSLO
Norge

Kontakt/e-post

lovavdelingen@jd.dep.no